

УДК 336.717:338.27:336.73

Філіпов Д.В., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСЛІДЖЕННЯ КЛЮЧОВИХ ЧИННИКІВ СТІЙКОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Інвестиційні процеси в економіці значною мірою визначають стійкість функціонування банківської системи. Відповідно визначення переліку чинників та дослідження їх впливу на банківську систему має важливе значення з позицій розуміння проблемних моментів.

Павленко Л.Д., Шкромада Д.Ю. розглядають види стійкості банків за такими основними класифікаційними ознаками як: рівень фінансової стійкості, джерел формування, строки забезпечення, умови формування. Забезпечення фінансової стійкості як цільового орієнтира управління є складним процесом, для досягнення якого автори наводять багатокритеріальну класифікаційну систему факторів забезпечення стійкості, яка маж бути взята за основу для аналізу умов розвитку банківської системи [5].

Коверза В.С. узагальнює характеристики банківської системи, на основі стану яких відбувається визначення стійкості її розвитку. Серед загальносистемних ознак автор виділяє: цілеспрямованість, цілісність, інтегрованість, ієрархічність. Безпосередньо стан банківської системи визначають на основі специфічних ознак, зокрема, активності, динамічності, саморегуляції, керованості, еволюціонування тощо [2].

Легостаєва, О.О., Самохіна, Т.В. виокремлюють зовнішні (економічні, соціально-політичні та фінансові) та внутрішні чинники. Автори зазначають, що в процесі аналізу стійкості банків основну увагу слід приділити саме зовнішнім чинникам [4]. Серед зовнішніх найбільше значення мають стан економіки країни, стан платіжного балансу та інвестиційний клімат, податкова політика. Безпосередній вплив на стан банківської системи здійснює Національний банк України, визначаючи кредитну, валютну, процентну політику в країні, стан грошового ринку та валютних резервів.

Детальну декомпозицію зазначених факторів дають Вінниченко О. В., Громакова В. В. Вони узагальнюють різні підходи до класифікації факторів стійкості банків [1].

Корженко К.А. пропонує зовнішні фактори класифікувати на: економічні, фінансові, політичні, соціально-психологічні, законодавчі, глобалізаційні та форм-мажорні [3]. Така класифікація, на нашу думку, є досить повною та відображає ключові елементи зовнішнього середовища, які мають бути взяті до уваги. Внутрішні фактори вчений класифікує на фінансово-економічні, організаційні, функціональні, комерційні. І оскільки зовнішні та внутрішні фактори є взаємопов'язаними, то і розглядати їх слід у їх причинно-наслідкових залежностях.

Рисін, В.В., Біда А.П. серед зовнішніх чинників називають глобалізаційні процеси, що на нашу думку є абсолютно логічним, адже відбулось формування глобального фінансового ринку, який розвивається за своїми законами [6]. Як результат, фінансові кризи, які виникають, вийшли за межі регіонів та теж стають глобальними.

Таким чином, стійкість розвитку банківської системи є запорукою виконання банками всіх основних функцій, основою з яких є функція інвестування економіки. Однак

банківська система не є відокремленим елементом соціально-економічної моделі країни і значною мірою залежить від дії низки чинників, які потребують ідентифікації та постійного моніторингу масштабів впливу.

Список використаних джерел:

1. Вінниченко О. В., Громакова В. В. Теоретичні аспекти фінансової стійкості банку. *Бізнес Інформ.* 2020. №5. С. 375–381.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-375-381>
2. Коверза В.С. Методологічні аспекти функціонування та розвитку банківської системи України в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2018, Випуск 18, с. 776-781. https://economyandsociety.in.ua/journals/18_ukr/108.pdf
3. Корженко К.А. Підходи до класифікації факторів, що впливають на стійкість банківської установи. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*, 2015, Випуск 12. Частина 1. С. 191-195.
http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_12/48.pdf
4. Легостаєва, О. О., & Самохіна, Т. В. (2014). Забезпечення фінансової стійкості банків в сучасних умовах. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(13), 10–15. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i13.25116>
5. Павленко Л.Д., Шкромада Д.Ю. Класифікаційна система факторів забезпечення фінансової стійкості банку в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2019. № 5.
http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/37.pdf
6. Рисін В.В., Біда А.П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. *Ефективна економіка*. 2021. №3.
http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf